

**PLAN MOT
DISKRIMINERING
OCH
KRÄNKANDE
BEHANDLING**

gällande

Ludvika Gårds förskola

2016

Plan mot diskriminering och kränkande behandling gällande Ludvika Gårds förskola 2016

Sedan den 1:a januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk:

- Diskrimineringslagen (likabehandlingslagen)
- 14e kap i skollagen (plan mot kränkande behandling)

Verksamhetsform som omfattas av planen

Förskola

Planen gäller från

2016-01-01

Planen gäller till

2016-12-31

Ansvariga för planen

Samtliga i arbetslaget

Vision

Vi vill skapa en förskola där:

- Alla känner sig trygga och respekterade.
- Alla respekterar varandra oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionshinder.
- Det finns tydliga gränser mot oacceptabla beteenden.

Mål

Ludvika Gårds förskola arbetar för att:

- alla barn känner sig trygga
- trivseln och miljön är god
- kontakten med samtliga vårdnadshavare är god
- skapa förutsättningar för att utveckla barnens sociala färdigheter, såsom samarbete, empati, impuls kontroll och ansvarstagande

Utvärdering av våra mål och förebyggande arbete

- Vi upplever att vi har lagt stor vikt på trygghet och trivsel både under inskolningen och i den dagliga verksamheten. Vi är där barnen är vilket leder till färre konflikter och oenigheter. Vi värnar om att ha ett öppet och positivt klimat på vår förskola både bland barnen och de vuxna vilket har lett till att alla känner sig trygga i att uttrycka sina åsikter.
Vi har på alla avdelningar även lagt stor vikt på att förändra miljön efter gruppens sammansättning och barnens intressen för att skapa en god lek.
- Under året har vi fått en stor andel vårdnadshavare med annat modersmål än svenska vilket vi upplever har varit en utmaning för oss. Vi har lagt stor vikt vid att kontakten med dem ska bli så god som möjligt och här har vi haft stor hjälp av vår modersmålsstödjare som genom information och samtal med dessa föräldrar har underlättat i den dagliga verksamheten på förskolan. All skriftlig information översätts till deras hemspråk och enligt önskemål från föräldrarna så lämnas mycket av informationen ut muntligt.
- När det gäller att skapa förutsättningar för barnen att utveckla sina sociala färdigheter så har vi även här arbetat mycket med att ändra i miljön för att skapa en god lekmiljö för barnen. Vi arbetar också mycket i mindre grupper och leker mycket gruppstärkande lekar. Vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra och samarbeta både i den fria leken och i rutinsituationer. När konflikter uppstår låter vi barnen försöka lösa dessa själva men hjälper till vid behov.

Definitioner

Trakasserier, kränkande behandling kan vara:

- Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- Verbala (t.ex. att bli hotad eller kallad för nedvärderande uttryck)
- Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- Text och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms)

Trakasserier:

Är uppträdanden som kränker ett barns värdighet och som har samband med de sju diskrimineringsgrunderna nedan. Trakasserier är diskriminering och kan utföras av vuxna och barn.

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Kränkande behandling:

Är uppträdanden som kränker ett barns värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara; när någon retar, fryser ut någon, knuffar eller rycker någon i håret. Både barn och förskolepersonal kan göra sig skyldig till kränkande handlingar.

Upprepade kränkande handlingar är mobbing.

Det är alltid barnet som avgör om det blivit utsatt för en kränkning.

Förskolepersonalen har också ett särskilt ansvar att ta misstankar om eller tendenser till trakasserier på allvar.

Åtgärderna som vidtas skall alltid stå i proportion till kränkningen som skett.

Kränkningen skall varken förstöras eller förminskas.

Diskriminering:

Är när personal behandlar barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, olika uttryck eller ålder. Diskriminering kan vara indirekt eller direkt.

Indirekt diskriminering:

Kan vara att alla behandlas lika. Ett barn eller en elev får inte missgynnas genom att t.ex. tillsynes neutrala ordningsregler tillämpas så att de får en diskriminerande effekt i verkligheten.

Ett exempel är om samma mat serveras till alla, då missgynnas de som av religiösa och eller andra skäl inte äter denna mat.

Direkt diskriminering:

Ett barn/elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av de sju diskrimineringsgrunderna som lagen omfattar. Kan t.ex vara om ett barn inte får vara med på aktiviteter eller utflykter för att barnet är rörelsehindrat eller sitter i rullstol.

Befogade tillsägelser:

Förskolans personal måste ibland tillrättavisa ett barn för att skapa en god miljö för hela barngruppen. En befogad tillsägelse är inte en kränkande handling i lagens mening, även om barnet i fråga kan uppleva det som kränkande.

Viktigt för alla att känna till

- Det är olagligt att kränka någon.
- Vi tar alla barn på allvar
- Alla kränkningar stoppas omedelbart av den vuxne som ser eller hör detta.
- Man ska berätta för en vuxen om man ser eller hör något som man uppfattar som kränkningar.
- Vi ber våra vårdnadshavare att ta kontakt med en personal på förskolan om man hör eller ser något som man uppfattar som kränkningar.
- Det är den vuxnes ansvar att uppmärksamma och agera i en situation där ett barn kan känna sig utsatt eller kränkt.

Rättigheter / skyldigheter och delaktighet

Enligt Plan mot diskriminering och kränkande behandling så har varje individ en rad rättigheter. För att dessa rättigheter skall kunna uppnås krävs det också en del av samtliga personer som deltar i vår verksamhet på ett eller annat sätt. Så här ser vi på Ludvika Gårds förskola på saken:

Barnen har rätt att:

- känna sig trygga
- bli respekterade av andra barn och vuxna
- få vara med i gemenskapen
- få hjälp med att reda ut konflikter

Barnen ska efter förmåga:

- tala om för en vuxen när de själv far illa eller om en kamrat far illa
- verka för gott kamratskap och god gemenskap

Vårdnadshavare har rätt att:

- få information om det egna barnet blivit utsatt för eller utsatt andra barn för kränkningar

Vårdnadshavare ska:

- kontakta förskolan när man får kännedom om kränkning

Personalen har rätt att:

- känna sig trygg
- bli respekterad av barnen och andra vuxna

Personalen har skyldighet att:

- aldrig acceptera negativt beteende eller ovårdat språk
- sätta gränser och ingripa
- vid behov vidta nödvändiga åtgärder
- säga ifrån om man upptäcker en kränkande handling mot barn eller vuxen

Förebyggande arbete

Vi anser att det förebyggande arbetet är viktigt. Ett bra arbetsklimat utgör grunden för allas trygghet, trivsel och utveckling.

Det förebyggande arbetet sker i huvudsak inom arbetslaget genom fortbildning och värdegrundsarbete. Vi uppmärksammar och förstärker positivt beteende.

Även goda relationer med vårdnadshavare är avgörande för att dels kunna få reda på om något problem uppstått samt vilka åtgärder som är aktuella att vidta.

Aktivitet	Så här gör vi	Ansvar
Plan mot diskriminering och kränkande behandling.	Kartläggning och nulägesanalys ska ske senast i oktober. Planen revideras årligen i november. Ny plan antas i december på Arbetsplatsträffen.	Förskolechef
	På föräldramötena ges information om planen	Pedagoger
	Uppföljning av arbetet sker minst en APT per termin	Pedagoger
Grupp- och placeringsindelning	Detta sköts av pedagoger i arbetslaget	Ansvariga pedagoger
Arbetslagsträffar	Samtal om hur det fungerar i barngruppen är en stående punkt på dagordningen.	Arbetslaget

Arbete för att upptäcka olika former av kränkande behandling

Aktivitet	Ansvarig
Personalen ska vara lyhörd och observant på barnens tilltal, ordval och beteende mot såväl barn som vuxna	Alla vuxna i verksamheten
Personalen ska vara extra observant på vissa platser där konflikter ofta uppstår samt vid övergångar mellan olika aktiviteter	Alla vuxna i verksamheten
Information från barn.	Berörd pedagog
Samtal med vårdnadshavare	Ansvarig pedagog

Åtgärder

När ett barn blir/blivit kränkt av ett annat barn

Aktivitet	Ansvarig
Pedagogen har samtal med berörda barn. Markerar och tydliggör för barn utefter dess utvecklingsnivå.	Ansvarig pedagog
Barnen påminns om hur man är en bra kompis.	Alla vuxna i verksamheten
Vid allvarlig incident informeras berörda vårdnadshavare om det inträffade så fort tillfälle ges.	Berörd pedagog
Den personal som behöver kännedom om det inträffade informeras.	Berörd pedagog
Uppföljning mellan pedagogerna vid behov	Alla i arbetslaget
Allvarligare form av kränkning dokumenteras.	Berörd pedagog

Om kränkningarna fortsätter

Aktivitet	Ansvarig
Alla samtal och överenskommelser dokumenteras på förskolan.	Berörda pedagoger
En utredning görs varefter handlingsplan upprättas för den kränkande och det kränkta barnet.	Ansvarig pedagog/arbetslaget
Vårdnadshavare informeras om att specialpedagog kontaktas.	Förskolechef och pedagoger

När ett barn uppmärksammar en kränkning eller när ett barn känner sig kränkt

Barnet tar kontakt med en vuxen.

När en vårdnadshavare uppmärksammar en kränkande handling

Vårdnadshavaren kontaktar barnets pedagog, förskolechef eller annan vuxen på förskolan.

När en vuxen på förskolan kränker ett barn

Den som uppmärksammat kränkningen pratar med den som kränkt ett barn.

Skulle kränkningen vara av allvarlig karaktär måste vårdnadshavarna samt förskolechefen underrättas.
--

Förskolechefen kontaktar vårdnadshavare till barnet och utreder via samtal med berörda parter. Överenskommelse om framtida förhållningssätt till varandra träffas.
--

Uppföljning sker.

Om inte kränkningen upphör kontaktas avdelningschef.
--

Befogade tillsägelser

Förskolans personal måste ibland tillrättavisa barn för att skapa en god miljö för hela gruppen. En befogad tillrättavisning är inte en diskriminering, trakassering eller kränkning i lagens mening, även om barnet ifråga kan uppleva det så.

När en vuxen kränker en annan vuxen

Den som uppmärksammat kränkningen pratar med den som blivit utsatt och frågar hur personen upplevt detta och om denna vill gå vidare.

Den som uppmärksammat kränkningen pratar med den som kränker och påtalar det olämpliga i agerandet.

Förskolechef kontaktas av den som uppmärksammat kränkningen eller av den som upplever sig kränkt.

Förskolechef utreder via samtal med berörda parter.

Förskolechef beslutar om åtgärder. Uppföljning sker inom en vecka.
--

Upphör inte kränkningen, kontaktar förskolechef avdelningschef.

Om en vuxen upplever sig ha blivit kränkt av förskolechef, kontaktas avdelningschefen, som utreder händelsen.

Kartläggning och nuläges analys/ konkreta åtgärder

Blåsippan:

Kartläggning avdelning Blåsippan ht -15

På avdelningen går 22 barn i åldrarna 3-5 år.

Gruppen är orolig och rörlig och vi upplever att konflikterna är många. Framst gäller det att barnen vill ha samma saker, har svårt att vänta på sin tur, byter ofta aktivitet osv.

I gruppintervju som introducerades med en saga om att vara rädd frågade vi barnen om de var rädd för någon på förskolan.

Alla svarade att de inte var rädda och det är inte heller pedagogernas uppfattning.

Åtgärd:

Pedagogerna fördelar sig i rummen. Barnen delas dagligen vid flera tillfällen in i mindre grupper.

Ansvar: All personal på avdelning Blåsippan.

Tussilago:

Kartläggning avdelning Tussilago ht-15

Barngruppen består av 16 barn i åldrarna 1-3,5 år.

Vi har haft en lång inskolningsperiod och har fortfarande inskolningar. En del av de nya barnen har varit väldigt och gråtut under en längre period. Vi märkte att det smittade av sig på de övriga barnen som också blev oroliga och sökte mycket vuxenkontakt.

Nu ser vi dock att hela barngruppen börjar bli tryggare och vi upplever att de leker mycket.

Där vi upplever att det kan ske saker som kan uppfattas som kränkande är i tvätt/skötrummet. Där kan vi se att en del barn inte får komma fram till handfatet utan blir undanknuffade och att de som sitter på toaletten inte får sitta ifred.

Vitsippan:

Kartläggning avdelning Vitsippan hösten 2015:

Barngruppen på Vitsippan består av 18 barn, varav 4st ännu inte kommit till oss för inskolning. Alla barn har annat modersmål än svenska. Vi har hittills skolat in 9 nya barn i början av hösten och de har nu börjat finna sig tillrätta.

Något som skapat oro i gruppen och bland pedagogerna är det faktum att många barn varit mycket ledsna under sina inskolningar. Det har gjort att flera barn som inte tidigare varit oroliga, blivit det. Vi har också kunnat se en skillnad i hur de agerat gentemot de andra barnen. Vi upplever nu att det blivit lugnare i barngruppen. De nyinskolade barnen är inte längre ledsna, utan känns trygga med oss och kompisarna. Barnen som finns kvar på avdelningen sen tidigare leker mycket tillsammans.

Vi arbetar fortlöpande med lekmiljön på avdelningen för att skapa platser/hörnor där barnen kan få vara några i taget och leka, själva eller med någon vuxen. Detta för att kunna få vara i fred med sin lek och låta den utvecklas och pågå under lång tid.

Vårt kapprum är fortfarande en plats där vi behöver skapa rutiner kring hur många barn som klär sig/klär av sig samtidigt. Det blir lätt trångt och stressigt och det har hänt att barn blivit ledsna, ev. på grund av att de känner sig kränkta. Det är svårt att hinna se och höra alla om man är för många där samtidigt, så vi ser till att begränsa antalet barn där ute.

Förankring av planen

- Diskussion/presentation på föräldramöten
- vid utvecklingssamtal med vårdnadshavare
- vid samtal med barn
- informera vårdnadshavare redan vid inskolningen
- planen diskuteras och revideras vid årliga utvärderingsdagar

Uppföljning och utvärdering

Utvärdering av åtgärderna sker på utvärderingsdagen i juni.

Ny kartläggning görs en bit in på höstterminen, dock senast i oktober. Därefter upprättas en ny plan.

Styrdokument och referensmaterial/länkar

Skollagen

Lpfö 98, Reviderad 2010

Arbetsmiljölagen

FN:s barnkonvention

Svensk Lag

I våra svenska lagar står det att om man gör någon annan illa är det misshandel. Om man knuffar eller rycker i kläder är det ofredande. Hit räknas också störande telefonsamtal, sms och mail.

Om man utpekar någon som brottslig eller klandervärd, det vill säga om man talar illa om en person är det förtal.

Att kalla någon för buse, idiot eller andra kränkande saker är förolämpning.

Att röra vid någon på ett sexuellt sätt utan samtycke, att blotta sig, att handla sexuellt kränkande eller använda könsord räknas som sexuellt ofredande.

Att hota någon med ord eller vapen räknas som olaga hot.

Barn och ungdomar har rätt till skydd av lagen- precis som vuxna!

Referensmaterial

”Trygghet, respekt och ansvar- om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling”

www.skolverket.se